మద్యపాననిరసనదండకము

(అల్లంరాజు సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు.)

ఓరీ! సురాపానలోలా! కృధాగ్ని ప్రకాశోరు ఫాలా! ఇసీ! దుష్టశీలా! మహా పాతకంబైన యీ మద్యపానంబు సేయంగనేలా! మదోన్మత్తతన్ లోకులం దిట్టనేలా! ఒడల్ తూలుచుం, జోగుచుం, గ్రుక్కుచున్, స్రుక్కుచున్, సోలుచున్, సిగ్గు గాసింత లేకుండ నాహాపథిన్ దోర్లనేలా, జనుల్ నవ్వనేలా? విడంరాదె నీకిట్టి దుశ్శీలమేలా; మతిభ్రష్ట! నీ తల్లి నిల్లాలుగా నెంచి వర్తించుటం జేసి నీమోము వీక్షింపగా దోసమౌ గోపమావేశమైనప్డు దాత్మీయులైనం గృపాణంబుచే నిర్దయాత్ముండవై ద్రుంచుటం జూడ నీకంటె దుర్మార్గుడున్నాడె; నీచాధమా! నీదురూపంబు నీహుంకృతుల్ దుష్టచేష్టల్ ప్రలాపంబులున్ జెప్పగా శక్యమే; యెఱ్ఱనౌ కండ్లతో నొఱ్ఱుగా జూచుటన్, మెండుగా నుమ్ములన్ వైచి యేహ్యంబు గల్పించుటన్ నిన్ను జేరంగరా రెవ్వరుం గ్రోధచిత్తా! మదోన్మత్త! నిర్భాగ్యచారిత్ర! ధాత్రీస్థలింగూలి పీనుంగు చందంబునం బండియుండంగ నీ శత్రువుల్ జేరి నీయాస్తి సర్వంబునుం గాకితంబందు వ్రాయించి నీదౌ నిశానీ తుదిన్ వేలిముద్రిం దగన్వైచి నీ యాస్తి నెల్లం గ్రహింపం గడుం దుర్దశంబొంది దుఃఖించుచున్ జోగివై యుండగా నేల నీ యింట నీ యాలునుం బిడ్డలుం గూటికిం గుడ్డకుం దూరులై యేడ్చుచుం నిన్ను దూరంగ నొక్కింతయుం దెల్విరాదా! సదా కల్లుపాకే గృహం బన్న సత్రంబు పానీయశాలంచు నూహించి జీవింపనేలా; జగద్రక్షకుండైన సర్వేశ్వరుం భక్తి బూజించు

టన్ మాని ఛీ ఛీ! దయాసత్య శౌచమ్ములన్వీడి సన్మార్గులం దిట్టుచుంగొట్టుచున్, జంపుచున్. చేతవిత్తంబు లేకున్న చౌర్యంబులం జేయుచున్, ఖైదుకుం బోవుచున్ ముండివై మొండివై యెట్టులో గొంతకాలంబు జీవించి పెన్నిద్దురంబొందనున్నప్డు 'సారాయి దెమ్మంచు' త్రావంగ నూహింతువౌరా! మృతింగన్న యామీద నీపాట్లు యోచింప వేలా! కడుం బాధలం గుందుచుం జెక్కు వేలేడు లయ్యామ్యలోకంబునం దుర్గతిం బొంది దుఃఖింతు వయ్యో! యికన్మద్యపానంబు చాలించి చిత్తంబునం దాజగన్నాథునీశున్ సదాభక్తి బూజించుమెంతే దయా సత్య శౌచమ్ములం గల్గి వర్తించు మావెన్క నాముష్మికంబైన సౌఖ్యంబునుం బొందుమోయీ! స్థిరంబై స్థిరంబై దిషీ.

త్రాగుడు పైశాచిక కృత్యము.

లక్నోపట్టణ నివాసియగు రివరెండు జె. ఆర్. హాడ్సన్ గారు తమ యనుభవము నిటుల వ్రాయుచున్నారు :—

"కత్తిపెట్టి కాల్చినట్లు నామనస్సును దహింప జేయుచున్న సంగతుల గొన్నిటి నీక్రింద దెలుపుచున్నాను. సైన్యమునకు సంబంధించిన మతాచార్యుడ నగుటచే నేను సైనికుల చెఱసాలను వెళ్లి చూచుచుందును. గొప్ప నేరములు చేసినవారు ఖైదుశిక్షను పొందినవారై సైన్యమునుండి వెడలగొట్టి వేయబడుదురు. ఇట్లు శిక్షితులగు వారిలో ననేకులు త్రాగుడు

వలననే యట్టి శిక్షకు పాత్రులయిరని నేను కనుగొంటిని. సూపరింటెండెంటు గూడ సైన్యములో జరుగు అనేక నేరము లకు మద్యపానమే కారణమని యంగీకరించెను. సుఖరోగ ములచే బాధపడువారి ఆసుపత్రిని గూడ నేను చూచుచుం దును. అందలి రోగులలో దాదాపుగా నందరును ఆ జాడ్య ములను తాము తాగుడు యొక్క మైకమునకు లోబడి యున్న కాలమునందే తగిలించుకొనిరని అనుభవజ్ఞుడగు ఒక అధికారి నాతో చెప్పెను ఈ నడుమ నాస్నేహితు డొకడు ఒక చిన్నవానిని గూర్చి యిట్లు నాతో చెప్పెను. ఆతని భార్యయు బిడ్డయు ఇంగ్లాండులో నుండిరి. హిందూ దేశములోని ఒక నగరములో ఈ చిన్నవాడు మంచి యుద్యో గము నందున్నాడు. తాగుడును గూర్చి యితనితో మతా చార్య పదవియందున్న నాస్నేహితుడు అనేక పర్యాయములు ముచ్చటించెను తాగుటకు హక్కుగలదనియు, మైమఱచి తాను తాగువాడను గానని యు, తాగుడు తన కెట్టి హానిని చేయజాలదనియు అతిడుపలికెను. ఇంగ్లాండునకుతిరిగిపోవునపుడు త్రోవలో నతడొక ఫ్రెంచివారి పట్టణము నందు నిలువవలసి వచ్చెను. పట్టణమును చూచుటకును తినుబండారములు కొన్ని టిని కొనుటకును నావలోని యితర స్నేహితులతోగలిసి అతడు బయలుదేరెను. తనకు తెలియకుండగనే ఆరాత్రి తాగిమైక ములోనున్న సమయములో నతడొక వ్యభిచారిణిగృహమున ప్రవేశించెను. తెలివివచ్చి యాలోచించుకొనగా సుఖజాడ్య మును తానుతగిలించుకొంటినని అతడు గ్రహించెను. అంతట

నతనికి గృహమునకు వచ్చుటకు మనస్సుకలుగలేదు. విశ్వాస ద్రోహియైనందున ఆతడు తనభార్యను సమీపించుటకు సిగ్గుపడెను, త్రాగుడు యెంత హానికరమైనదో అతనికప్పుడు బోధపడెను. తనయుదంతమును మతాచార్యునికి తెలిపి "నాసంగతిని చెప్పి చిన్నవాండ్రను త్రాగుడుకు లోనుగావద్దని హెచ్చరింపు"డని వ్రాసెను. వీనినిగాని ఇట్టి ఇతరవిషయములనుగాని యెవ్వరు కాదనగలరు? త్రాగుడు పైశాచికకృత్యము. ఇట్టి చిన్నవాండ్రు పడిపోవుటకు అవకాశమును కలిగించు దురభ్యాసమును నేనుచూచి సహింపజాలను. మద్యపానమును దేశములోనుండి తరిమివేయుటకై నాచేతనైనంతవరకు పని చేయుటకు నేనుకృతనిశ్చయుడనైతిని.

—ధర్మసాధని

సీ॥ సిరిదొలంగియు జేత ♦ జిప్పనేరుట లొండు
చిత్తవిభ్రాంతియై ♦ జెడుట రెండు
తనసంతతిని దరిం♦ద్రతను గుందుటలుమూడు
కులహీనుడై దిగు♦ల్గొనుట నాల్గు
మును రహస్యమును జెప్పి ♦ మోసపోవుటలైదు
తారతమ్యంబుల ♦ దూరు టారు
తలయెత్తి తిరుగుట ♦ కిలనోడుటయు నేడు
నెగతాళిసెందుట ♦ లెన్మిదవది

గీ॥ గాన నీయష్ట కష్టము♦ల్గనుటె గాక
నైహికాముష్మికముల క♦నర్హుడగును
మద్యపానమ్ము లోనరించు ♦ మానవుండు
మానదగునోయి తగదోయి ♦ మద్యపాయి॥

మద్యము ఓజస్సును జెఱచును

మద్యము మనస్సునకు వికారము గలిగించును.

శ్లో॥ మద్యం హృదయమావిశ్య । స్వగుణై రోజసా గుణాః
దశభి, ర్దశ, సంక్షోభ్య, చేతో నయతి, విక్రియామ్॥
(చరక చికిత్సా స్థానము - చతుర్వింశాధ్యాయము 29)

తా॥ మద్యము హృదయమున జొచ్చి తనయందలి పదిగుణముల చేత ఓజస్సునందు పదిగుణములను జెఱిచి మనస్సును వికారము నొందించును.

ఓజస్సన నేమి?

మనము భుజించునట్టి యాహారము, జాఠ రాగ్ని చేజక్కగ పక్వము జెంది రసముగ మారును. రసము చే రక్తమును, రక్తము చే చే మాంసమును, మాంసము చే మేధస్సును, మేధస్సు చే అస్థి (ఎముక) యును, అస్థిచే మజ్జయును, మజ్జచే శుక్రమును వరుసగ జనించును. ప్రాణాధారమగు నిట్టి శుక్రమునకు ఓజస్సు ఉపధాతువై యున్నది. మఱియు ఓజస్సు ఎట్టిదనిన:-

శ్లో॥ ఓజ స్సర్వశరీరస్థం శీతం స్నిగ్ధం స్థిరం మతమ్
సోమాత్మకం శరీరస్య బలపుష్టికరం మతమ్॥

(శార్ఙ్గధరసంహిత - పూర్వఖండం-5అధ్యాయం)

తా॥ ఓజస్సు శరీరం బంతటను వ్యాపించి శీతలము, మార్దవము, స్థైర్యము వీనితో గూడి చంద్రాత్మకమై శరీరమునకు బలము, పుష్టి, వీనిని గలుగ జేయును.

మద్యముయొక్క పదిగుణములు.

శ్లో॥ లఘూష్ణ తీక్ష్ణ, సూ, క్ష్మామ్ల, వ్యవా, య్యాశుగ, మేవచ
రూక్షం, వికాసి, విశదం, మద్యం, దశగుణం స్మృతమ్.

తా॥ మద్యము (1)లఘువును (చుల్కనైనది) (2) ఉష్ణంబును (వేడిమి కల్గినది.) (3) తీక్ష్ణంబును (మృదుత్వము లేనిది, (4) సూక్ష్మంబును (సూక్ష్మమైన యాకారము కలిగినది) (5) ఆమ్లంబును (పులుపుకలిగినది.) (6) వ్యవాయియు (తొలుత శరీరమునందెల్ల వ్యాపించి పిదప జీర్ణంబగునది,) (7) ఆశుగము (శీఘ్రముగ రోగముల గల్గించునది, (8) రూక్షంబును (జిడ్డులేనిది) (9) వికాసి (ఉదకమున నుంచబడిన తైలబిందువువలె పలుదెఱంగుల విస్తీర్ణంబగునది). 10 విశదంబును (వేఱొండు వస్తువునం దంటకుండునది) నై పది గుణములు గలిగియుండును.

ఓజస్సు యొక్క పదిగుణములు

శ్లో॥ గురు, శీతం, మృదు శ్లక్ష్ణం, బహులం, మధురం, స్థిరమ్
ప్రసన్నం, పిచ్ఛిలం, స్నిగ్ధం, ఓజో, దశగుణం, స్మృతమ్॥

తా॥ఓజస్సు—(1) గురుత్వము, (2) శీతలము, (3) మృదుత్వము,(4)శ్లక్ష్ణత్వము(నునుపు కలిగియుండుట),(5)మధురమై యుండుట(6)స్థిరత్వము(ఒక్కచోటనే నిలచి యుండుట), (7) ప్రసన్నత్వము, (8) పిచ్ఛిలత్వము, (9) స్నిగ్ధత్వము (జిడ్డుకల్గియుండుట) అను నీపదిగుణములు కలిగియుండును.

మద్యగుణములు ఓజస్సుగుణముల జెఱచును.

శ్లో॥ గురుత్వం, లాఘవా, చ్ఛైత్యం చౌష్ణ్యా, దమ్లస్వభావతః
మాధుర్యంమార్దవం, తైక్ష్ణ్యాత్ప్రసాద, శ్చాశుభావనాత్ 32
రౌక్ష్యాత్స్నేహం వ్యవాయిత్వా, త్స్థిరత్వం, శ్లక్ష్ణతామపి
వికాసిభావా త్పైచ్ఛిల్యం, వైశద్యా, త్సాన్ద్రతాం తథా.
సౌక్ష్మ్యా న్మద్యం నిహ న్త్యేవ, మోజసః స్వగుణైర్గుణాన్
సత్వం తదాశ్రయ శ్చాశు, సంక్షోభ్య, జనయేన్మదమ్॥ 34

తా॥ మద్యము పై జెప్పబడిన పదిగుణములలో లఘుత్వముచేత ఓజస్సునందలి గురుత్వమును, ఉష్ణముచే శీతలమును, అమ్లరసముచే మధురత్వమును, తీక్ష్ణత్వముచేమార్దవమును, ఆశుకారిత్వముచే ప్రసన్నత్వమును, రూక్షత్వముచేత స్నేహమును, వ్యవాయిత్వముచేత స్థిరత్వమును వికాసిత్వముచేత శ్లక్ష్ణత్వమును, విశదత్వము చేత పైచ్ఛిల్యమును, సూక్ష్మత్వముచేత సాన్ద్రత్వమును వరుసగా చెఱచి, అట్టి యోజస్సును ఆశ్రయించి యుండు సత్వగుణమునుకూడ చెఱచి మదము (మత్తతను) గల్గించును.

శ్లో॥ 'రసవాతాది మార్గాణాం సత్వబుద్ధీన్ద్రియాత్మనామ్
ప్రధాన స్యౌజసశ్చైవ హృదయం స్థానముచ్యతే' ॥35॥

తా॥ రసవాహకధమనులు, సాత్వికగుణము, బుద్ధీంద్రియములు, ఆత్మ, ఓజస్సు వీనికి హృదయము స్థానముగ నుండును.

శ్లో॥ 'అతిపీతేన మద్యేన విహతే నౌజసా చ తత్
హృదయం యాతి వికృతిం తత్రస్థా యేచ ధాతవః ॥36॥

తా॥ అధికముగ త్రాగబడిన మద్యముచే ఓజస్సు క్షోభింపబడి హృదయము వికృతి నొందును. హృదయము నందలి బుద్ధి మొదలగు ధాతువులు కూడ వికృతి నొందును. ☞ "అధికముగ త్రాగబడిన మద్యముచే" యని నంతనే కొందఱధికపానమువలన గీడు మూడును గాని మితపానము వలన నొకింతయేని సేగిలేదని బలుకుదురు. గాని వారివచనములు యుక్తికిని అనుభవమునకును మిగుల దూరముగనున్నవి. మొదటి మద్యబిందువు నోటపడిన దినముననే హృదయ వికృతి బీజము శరీరమున నాటబడినట్లగును. పానాభ్యాస మధికమైన కొలదిని బీజము మొక్కయై వృక్షమై శరీరమంతయు వ్యాపించియభ్యాసము మిన్నంటి నంతనే విషఫలములన్నియుదృగ్గోచరము లగును. ప్రథమదశయందావికృతి లక్షణము లన్నియు నాంతర్యమున నె దాగియుండి కడపటిదశయందు బాహ్యమున గన్పట్టును. అంతియగాని మద్యమునందు దోషము లేకపోలేదు. మద్యమువలన దైహిక మానసిక వ్యాధులన్నియు నుత్పన్నము లగుననియు మానవమాత్రుడెవ్వడును యెట్టిసమయముననైన నుమద్యమును గ్రోలరాదనియు మహాత్ములును వైద్యోత్తములును నైకకంఠ్యముగ వక్కాణించుచున్నారు.—ప్ర॥ సం॥

ఉ॥ దోసపుదారిజూపి పరితోషముమాపి యశంబుఁబాపి దు
ర్వాసన నోట రేపి భగవత్కృప దవ్వులఁజోపి బల్ రసా
భాసముజేసి యూపి నరుఁబాడొనరింతు వటండ్రు నిన్ను నో
యాసవమా! జొహారులు జొహారులు మాదెసఁ జూడ
బోకుమా॥

పాననిషేధము - బైబిలు ఆజ్ఞలు

బైబిలు క్రైస్తవుల యొక్క ప్రమాణగ్రంథము. అది త్రాగుడును నిషేధించుచున్నది. బైబిలునందు విశ్వాసము కల వారెల్లరును దానిలోని యాజ్ఞలను శిరసావహించి మన్నించవలయును. పానమునుగూర్చి బైబిలు వివరించు విషయములు గ్రహింపకుండ నున్నవారి మేలుకొఱకు బాటను పోవువాడు ఇంతను పొరబాటుపడ నవసరము లేనంత స్పష్టముగనున్న కొన్ని యంశముల నిందుదాహరింతుము.

(1) బైబిలు రచింపబడిన కాలములో ముఖ్యముగా భాగ్యవంతములగు తరగతులలోని పానాచారములను గూర్చి బైబిలు తెలియజేయుచున్నది. ఆసందర్భమున సమ్మతినిగాని అసమ్మతినిగాని అది చూపుటలేదు (2) బట్టీలో వండి దించు పద్ధతి బైబిలుకాలమున వాడుకలో లేదు. కావున నిరపాయకరములని చెప్పబడునట్టి స్వల్పముగ మద్యసారగుణముతో కూడియుండు ద్రాక్షారసమువంటి ద్రవములను సైతము త్రాగకూడదని యది నిషేధించుచున్నది. (3) ద్రాక్షారసమును గూర్చి వివరించిన 181 తావులలోని బైబిలు వాక్యములు కొన్నిచోట్ల మత్తునొదవించు దానిని గూర్చియు కొన్నిచోట్ల మత్తును కలుగజేయనట్టి క్రొత్తద్రాక్షారసము (టిరోష్) ను గూర్చియు తెలియజేయుచున్నవి. ఆకాలమున నీరెండు రకముల ద్రాక్షారసములును వాడుకలో నుండెను. చివరిది (క్రొత్తది—అపుడపుడు చేసినది) తరచుగా శ్రేయస్సునకు ఆశీర్వాదమునకు సంబంధించినదిగా నుదహరింపబడినది. "దేవుడు

ఆకాశహిమమును......విస్తారమైన ధాన్యమును క్రొత్త ద్రాక్షారసమును నీకిచ్చెను." (ఆదికాండము 27-28).

(2) మొదటిది (క్రొత్తది కానిది) తఱచుగా వాడు నష్టుడు దుర్గుణములను కలుగ జేసెను. మరియు (నోవహు) ద్రాక్షారసమును త్రాగి మత్తుడై తన గుడారములో వస్త్ర హీనుడుగ నుండెను. (ఆది 9; 21) ఏసుక్రీస్తు పస్కారాత్రిమున మత్తులేని ద్రాక్షారసమును నీటి చేత చేసియుండెనని నమ్ముట మిక్కిలి యుక్తి యుక్తము. తమ యొక్క త్రాగుబోతు అలవాటులు న్యాయమైనవని కనబఱచుటకై క్రీస్తుయొక్క యీ యమానుషక్రియ నెడతెగకుండ నుదహరించుచుండు వారు (లూకా 21: 34 లో) ఏసుక్రీస్తు చెప్పిన హెచ్చరిక వాక్యములను మఱచిపోయినారు:—"కాని జాగ్రతగ నుండుడు. లేకున్న నకస్మాత్తుగా తిండిపోతుతనము త్రాగుబోతుతనము లను నమితమైన బరువులు మీ హృదయములపై వేయబడును." క్రీస్తుయొక్క యీ కార్యము (నీటినుండి ద్రాక్షారసముచేయుట) నుదహరించుటతో తమ త్రాగుడు న్యాయమైనదని చెప్పువారు తాముకూడ వీటితో చేయబడిన ద్రాక్షారసమును మాత్రమే త్రాగుచుండవలయును. అట్లు చేసినచో త్రాగుడును నిషేధించు వారితో వీరికి వివాదము లేకుండ పోవును.

(3) త్రాగుడును—దారిద్ర్యమును:—సొలోమాన్ ఇట్లు చెప్పెను:-- "త్రాగుబోతు తిండిపోతు తప్పక దరిద్రులయ్యెదరు" (సామెతలు 23: 21). త్రాగుడు దరిద్రము తెచ్చుటయే కాక జనులలో పోరాటమును కూడ కలుగ జేయుచున్నది. ఆర్థి

క సంబంధముగా చూడుడు. పసిపాండ్రమధ్య నమితభాగ మల్లరి త్రాగుడువలననే కలుగుచున్నది. అందుమూలమున పాటు నష్టమగుచున్నది “ఎవరికిశ్రమ? ఎవరికిదుఃఖము? ఎవరికిజగడములు? ఎవరికిచింత? ఎవరికి హేతువులేనిగాయములు? ఎవరికిదృష్టిమాంద్యము? ద్రాక్షారసముతో ప్రొద్దుపుచ్చువారికే గదా? ద్రాక్షారసమును రుచిచూడ జేరువారికేగదా? ద్రాక్షారసము మిక్కిలి యెఱ్ఱగను, గిన్నెలో తళతళ లాడుచుండగను త్రాగుటకు రుచిగనుండగను దానివైపు చూడకుము. పిమ్మట నది సర్పమువలె కఱచును. కట్లపామువలె కాటువేయును విపరీతమైనవి నీకన్నులకు కనబడును. నీవు వెఱ్ఱిమాటలు పల్కుదువు. నడిసముద్రములో పరున్నవానివలెను, ఓడకొయ్య చివఱను పరున్నవానివలెను నుందువు. నన్నుకొట్టినను నాకు నొప్పి కలుగలేదు. నామీద దెబ్బలుపడినను నాకు తెలియలేదు. నేనెప్పుడు నిద్రమేలుకొందును? మఱలదానిని వెదకుదును అని నీవనుకొందువు” (సామెతలు 23: 29—35)

(4) <u>త్రాగుడు మనశ్శక్తిని క్షీణింపజేయును:</u> త్రాగుడువలన మానవునకు వచ్చునట్టి నిరాశకు నిలయమగు దుస్థితిని సొలొమోను వర్ణించెను. పాపమా త్రాగుబోతు దౌర్భాగ్యుడు మైకమువదలగనే యిట్లనును:—“నేనెప్పుడుమేల్కొనవలయును? తిరుగ నేనింకను ఆవిషయమును గూర్చి యడిగెదను?” (సామెతలు 23: 33—35). పానాభ్యాసము యొక్క వృద్ధికి,—దురభ్యాసము యొక్క వ్యాప్తికి, మనశ్శక్తి యొక్క క్షీణతకు ప్రధానకారణ మిచటకలదు. మనోబలము క్షీణించుటచే ప్రలోభనమునకు సదా వశుడై స్వప్రయత్నములతో

తనను తాను సంస్కరించుకొన నేరకుండునట్టి మనుష్యునకు సహాయముచేయుటకై నిషేధవిధి నవలంబించుట యెప్పుడావశ్యకము.

(5) త్రాగుడుమూలమున మంచి వంశపారంపర్యమునకు హానికలుగును. శాంప్సన్ (Sampson) పుట్టుకకు పూర్వము ఆతనితల్లికి ద్రాక్షారసము త్రాగకూడదని ప్రబోధింపబడెను. విదేశీయులగు హింసకుల బారినుండి యొకజాతికి తన యొక్కని యొక్క బలముతోడనే విముక్తిని కలిగింపవలసిన భారము శాంప్సనునదై యుండెను. దేవుడాతని కమానుషబలమును ప్రసాదించియు జన్మకాలమున శాంప్సన్ బలారోగ్యములు కలదేహమును కలిగియుండవలయునని కూడ (దేవుడు) తలంచెను. తల్లికేమియు వివరణము చెప్పబడలేదు, కాని "ద్రాక్షారసమును" త్రాగవద్దు, చాల మత్తుకలుగజేసెడు పానము వలదు అను ఆజ్ఞను చదువునపుడు త్రాగుడు యొక్క దుర్గుణములు సంతానముపై నెట్లు పనిచేయుచున్నది మనకు తెలియుచునే యుండుటవలన నీయాజ్ఞ యెందులకీయబడినదో ఆకారణము విస్పష్టముగ గోచరించుచున్నది.

(6) త్రాగుడు సంఘమునకును, చోరతనమునకును నొకబెదరింపై యున్నది. "ద్రాక్షారసపానము నధికముగ చేయువారికిని, చాలమత్తుకలుగజేయు పానీయములను త్రాగు బలవంతులకును, లంచముతీసికొని దుష్టుని న్యాయవంతుడని నిరూపించి మంచివానియొక్క మంచితనమును కాదనువారికిని దుఃఖము సంభవించును" (ఎషయా 5:22).

బాధ్యతాయుతములగు సద్యోగపదవుల నధిష్ఠించియున్న త్రాగుబోతులు తఱచుగా తమ న్యాయబుద్ధిని గోల్పోయి బీదలకును, అసహాయులకును హింసకలుగుట కవకాశమిత్తురు. లేక తామే హింసకులైబాధింతురు. "రాజులు ద్రాక్షారసమును త్రాగకూడదు, రాజకుమారులు మిక్కిలి మత్తు కలుగజేయు పానీయములను కోరనేకూడదు. అట్లయిన వారు త్రాగి చట్టమును మఱచిపోయి బాధితుల విషయమున చేయవలసిన న్యాయవిచారణను తలక్రిందులు చేయుదురు" (సామెతలు 31:4-5). డానియేల్ ఐదవ ప్రకరణములో త్రాగుడు మూలమునను, అవిధేయతమూలమునను రాజ్యమును పోగొట్టుకొనిన యొక రాజుకథగలదు. సేనలు కూలుటకు త్రాగుడు తోడ్పడెను. (1. రాజులు 20: 13-21) ఇతరులవినాశమునకు తోడ్పడువారు నిందార్హులైయున్నారు. "తన యిరుగుపొరుగువానికి త్రాగనిచ్చువానికిని ...... త్రాగునట్లు చేయువానికిని దుఃఖము సంప్రాప్తమగును" (హబక్కూకు 2-15) ఈ ప్రకరణమునందలి పండ్రెండవవాక్యములో "నరహత్యమూలమున పురనిర్మాణము చేయువారికి దుఃఖము, దుర్మార్గప్రవృత్తిచే రాష్ట్రనిర్మాణము చేయువారికి శోకము సంభవించును." ప్రజల యొక్క ప్రాణములను పీల్చునట్టి కార్యములద్వారా వస్తువులనుగైకొను విధానమంతయు అక్రమసిద్ధాంతముపై నాధారపడియుండుటయే గాక అతినీచమైన ధనార్జనవిషయిక వ్యాపారమైయున్నది. (ఇండియన్ మెసెంజరు పత్రికనుండి యనువదింపబడినది)

☞ క్రైస్తవుడా! బైబిలునందు నీకు విశ్వాసముకల.

దేని మద్యపానము చేయబోకుము. క్రీస్తుయొక్క రక్తమని వైనుసారాయమును త్రాగకుము. క్రీస్తు ద్రాక్షరసమును చేసి యుండెనని చెప్పి పానాభ్యాసము మంచిదని సమర్థింపజూడకుము. సారాయములవలన బలారోగ్యములు కలుగునని భ్రమపడకుము. పానాభ్యాసము నితరులకు కలుగజేయకుము. పానచింతనము కలనైన లేకుండనుండుము. ప్ర॥ సం॥

త్రాగుబోతు

సీ॥ ఊగుచు జోగుచు నుమ్మని గార్చుచు
తాండవమాడును త్రాగుబోతు
కేరుచు గిరుచు క్రిగంటజూచుచు
దారిలో దొర్లును త్రాగుబోతు
తిట్టుచు గొట్టుచు దేహంబు తెలియక
తగవులాడుచుబోవు త్రాగుబోతు
త్రావుచు నవ్వుచు కూతుగుడ్డలుమాని
తంటాలలో దిగు త్రాగుబోతు

గీ॥ వావివరుసలు లేకుండ వర్తిలుచును
దొంగలాటకు దాదొడ్డ దొరగగూడి
యిల్లువళ్ళను క్రమముగా గుల్ల చేసి
దారసుతుల బాధించును త్రాగుబోతు.

గీ॥ ఎక్కడను లేని కలహముల్ మిక్కుటముగ
గల్గు త్రాగుబోతులవల్ల ఘనముపీడు
వీరు భూమికి భారమై వెలయకుండ
చేయ కర్తవ్యమగు దేశనాయకులకు. (రవి)

మద్యదుర్గుణాష్టకము

శ్లో॥ ఔష్ణ్యాచ్ఛీతోపచారం| తైక్ష్ణ్యాద్ధన్తి మనోగతిమ్
విశత్యవయవాన్ సౌక్ష్మ్యాత్ | వైశద్యాత్కఫ శుక్రనుత్
మారుతం కోపయేద్రౌక్ష్యా| దాశుత్వా దాశుకర్మకృత్
హర్షదశ్చ వ్యవాయిత్వా| ద్వికాసిత్వా ద్విసర్పతి.

—సుశ్రుతము.

తా॥ మద్యము ఉష్ణగుణముచేత శీతోపచారములను జెఱచును. తీక్ష్ణత్వముచేత మనోగతిని పోగొట్టును. సూక్ష్మత్వముచేత అవయవములందెల్ల వ్యాపించును. విశదత్వముచేత కఫశుక్రములను నశింపజేయును. రూక్షత్వముచేత వాతమును ప్రకోపింపజేయును. ఆశుకరంబగుటచేత శీఘ్రముగ మోహాదుల గల్గించును. వ్యవాయిత్వముచేత (తోలుత శరీరమున వ్యాపించుటచేత) రోమాంచమును గల్గించును. వికాసిత్వముచేత శరీరమున బలుదెఱంగుల వ్యాపించును. ఇత్తెఱంగున మద్యము శరీరమునందెల్ల వ్యాపించి పైదుర్గుణములను గల్గించును.

☞ మద్యపాయీ మద్యమును మితముగ గ్రోలినచో పైదుర్గుణములు కలుగవని తలంతువేమో అటుల భ్రమింపకుము. ప్రథమదశయం దవియన్నియు దృగ్గోచరములు గాకపోవచ్చును గాని మొదటి మద్యబిందువు నోటిలోపడిన క్షణముననే పైదుర్గుణబీజములు నాటబడినవని తెలిసికొనుము.

—పత్రికాధిపతి.

అచలవేదాంతులు - మద్యపానము

అచలవేదాంతులు గొందఱు మనమేమితినిననేమి? ఏఁ త్రాగిననేమని యనుచుందురని తఱచు మనము వినుచుందుము గాని అచలగురువులలో సుప్రసిద్ధులగు కాల్వకోటయ్యగాఁ మద్యపానమువలన గలుగు ననర్థకములను స్వానుభవ పూర కముగ దెలిసికొని దానిని పూర్తిగ నిషేధించి తమ "శ్రీగుఁ నామ తత్త్వకీర్తనలు" అనుగ్రంథమున నిటుల వ్రాసిరి:—

సీ॥ తప్పక కాల్వకోటప్ప ప్రార్థించిన
మనవి గైకొను సర్వజనక నీవు
సారాయి త్రాగుట చాలదర్ద్రవ్యపు ఖర్చు
వాంతిపైత్యము తమోభ్రాంతిబుట్టు
కండ్లకా రోధంబు కమలాక్ష కనుపించు
కాయంబు వడిచెడి కదలకేపుడు
వంచకత్వముగల్గు వసుధలోపల జూడ
దొరలకైనను యోగ వరులకైన

గీ॥ గాన మధుపానదోషముల్ గట్టిగాను
గతముచేసియు మీపదహితుల గూడి
సచ్చిదానంద రూపమై సన్నుతింప
భద్రగిరిరామ కరుణించు విభవరామ.

గీ॥ పరగ సిద్ధార్థినామ సంవత్సరమున
మాఘమాసంబు లోపల మరియు శుద్ధ
పంచమీరోజు మధుపాన వాంఛ వర్జి
తంబుజేసితి నీకృప నంబుజాక్ష.

అచల గురువర్యులారా! శ్రీ కోటయార్యుల దివ్యోపదేశము నాలకింపుడు. మీసంఘములయందు మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధింపుడు. మద్యపానము వలన పవిత్రమగు నచల సాంప్రదాయమునకు గలిగిన కళంకమును మాపివేయుడు. —సాధకుడు.

మ ద్య పా న ని షే ధ ము

ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారమునకు 4 లక్షల రూప్యముల నొసంగిరి. మద్యము త్రాగుట కవకాశము లుండునంతవరకు మద్యపాన నిషేధము కొనసాగ నేరదు. ఒకవంక కావలసినవారికి మద్యవిక్రయమునకు సౌకర్యములు గావించుచు, మద్యమును విక్రయించుచు వేరొకవంక మద్యమును త్రాగగూడదని బోధించుటవలన నెట్టి ప్రయోజనము గలుగజాలదు. మద్యనిషేధమును బోధించువారు తాము మార్గదర్శకులుగ నుండవలెను. మద్యవిక్రయమును మాన్పవలెను. దైహిక మానసిక వ్యాధులన్నిటికిఁ బుట్టినిల్లగు మద్యపానము వలని ధనలాభమును సంపూర్ణముగ గోల్పోవుటకు సంసిద్ధత జూపినగాని నిషేధముకొనసాగజాలదు. —పత్రికాధిపతి.

సా రా యి పా ట

సారాయి త్రాగవద్దన్న, సంసారములోనున్న సారమే చెడునన్న ॥సా॥

దారిలో నేరాయి చోరునిచేరాయి యీరాయి, ఆరాయి, యేరాయి దాకునో ॥సా॥ పగవాడు పడగొట్టునన్నా, నీకు

తగువాడు వెలిబెట్టునన్నా, భార్యమొగమోరగ బెట్టునన్నా, కొడుకు తగదంచు ఛీకొట్టునన్నా. ఉన్న నగరులో పగబుట్టు నన్నా, యింట్లో శిగపట్లే, నగుబాట్లే, యగచాట్లే యగు నన్నా ॥సా॥ పరులాలో మరియాదసున్న, ఆచట మరల మాటాడినతన్నే, కైపుబరువాయె నా దేలకన్నే, దుడ్డు కఱువాయె నా నోటమన్నే, యిదివఱకున్న నీపేరుసున్నా, గాన త్రాగుట విడుమన్న ॥సా॥ ఇల్లాలి నేడ్పించి పిల్లాలవంచించి, తల్లిదండ్రుల ఘోరదారిద్ర్యమున ముంచు ॥సా॥ యెల్లసంసారము పోల్లు చేయక నగ్బరల్లి చెప్పినమాట చల్లాగవినరన్న ॥సా॥

—రాచంశెట్టి శీనప్ప, రెడ్డి రామిరెడ్డి, పెదబొ[illegible]

సీ॥ మరియాద కడతేర్చు మానము దెగటార్చు
జ్ఞానముఁ బోలియించు శాంతమడచు
రోగముల్ బుట్టించు రోషము న్గడుబెంచు
బ్రాణభంగము దెచ్చు బలముదొలచు
బరువముల్ బ్రేలించు బలుఁగాకిఁ గావించు
ధనమెల్ల హరియించు మనసు గలచు
దలిదండ్రులను దుఃఖజలరాశి నోగిముంచు
సతిసుతాదుల నెల్ల వెతలబెట్టు.
గీ॥ దను వెఱుంగని మత్తు దనరంగ గలిగించు
జననింద నొదవించు ఘనత జెఱచు
సోయగంబు మాపు జోరునిగావించు
గుండెగాల్చు మేను నెండజేయు
నకట యిన్నికీడులకు నాలవాలంబు
త్రాగుబోతుతనము ధరణినెపుడు. —ఒక క్రైస్తవుడు.

కల్లు-సారాయి-బ్రాంది-బీరు.

సీ॥ కోతిచేష్టల జేయఁ గోరించుగావున, గల్లుగాదది పెద్ద పల్లుగాని । బుద్ధివైకల్యంబు బుట్టించుగావున, బ్రాందిగాదది పెనుభ్రాంతిగాని । సారహీనత్వంబు సమకూర్చుగావున, బీరుగాదది వట్టి బీరుగాని । ప్రాణముల్ తీయంగ బాల్పడుగాన సారాయి కాదది కుసారాహిగాని॥ గీ॥ పెక్కులేటికి బరికింప లెక్కలేని । చిక్కులెల్లను బానంబు సిద్ధపఱచు । గాన జనులార సుఖపడగాంక్షయున్న । బ్రిదుకు డికమీద హాయిగా బానముడిగి॥

సీ॥ మంచి మార్గంబున మసలంగనీయక, దారికడ్డుగ నుండు, ముల్లు కల్లు । కలిగినదానిని గడుపార దిననీక, గారించుకూటిలో కల్లు కల్లు । పలుకడ మతిలేక నిచ్చలు భ్రమణంబు కలిగించుచుండెడు కల్లు కల్లు । చెడుబుద్ధులెన్నెన్ని పుడమినున్నవో వానికెల్లను దాను పుట్టినిల్లు కల్లు॥

గీ॥ పెక్కులేటికి.........॥

సీ॥ పెద్దషాపులలోన నద్దంపు బీరువాలందు నొప్పారుచునుండు బ్రాంది మొదలు । చిట్టిపాకలలోన లొట్టెలలోపల గ్రాలుచునుండెడు కల్లువరకు । గలుగు మద్యములెల్ల కలియనుసైతాను, ప్రజలను జెఱుపంగ బంపినట్టి । కింకరులనుటకు శంకింపబనిలేదు, చక్కగా బరికింప సత్యమగును॥

గీ॥ పెక్కులేటికి.........॥

సీ॥ రుచిలేదు దేహంపురుచి చెడగొట్టును, మద్యమేటికి నింక మందులార । పసలేదు గాత్రంపు పసతెగటార్చును, మద్యమేటికినింక మందులార । సారంబులేదు ధీసారంబు దిగద్రాచు, మద్యమేటికి నింక మందులార। శ్రీ కరమదికాదు శ్రీ

ప్రకృతి పత్రిక

కరము చెఱచు, మద్యమేటికి నింక మందులార॥
గీ॥ పెక్కులేటికి...... —(కా॥ బ్రి॥ శా॥ రచి.)

సీ॥ క్రొత్తగాఁజచ్చిన యత్తతద్దినమంచు తిత్తుల సారాయి దెచ్చు నొకడు । అందులోనికి నంజుడనుకూలమానంచు కోడి పెట్టలబట్టికోయు నొకడు । మాతాతనాడిది మర్యాదటంచును మేకతలలబట్టి మొక్కునొకడు । చాత్తాని గురువులచేతి తీర్థంబు గాని ప్రీతిసారాగ్రోలి పేలునొకడు॥ గీ॥ వీరలంట సదాచార ధీరులంట । నీతికోవిదులట మహనీయులంట । సూరిజనులార వినరయ్య చూడరయ్య । కట కటా కాలమహిమల గాంచుడయ్య ।

— సన్మార్గబోధిని.

మ॥ మనుజుండొక్కఁడు కల్లుపాకఁజూరి, తన్మద్యంబుసన్ వస్త్రహీనుని ధాత్రింబొరలాడువాని, మతిశూన్యున్, శ్లేష్మసిక్తాంగునిన్ । గని నాకంతటఁ ఘూటుగల్గుసురనే, కైపెక్కఁగాఁబోయుమీ । యని విక్రేతను గోరుచుండ్రు, యది నైచ్యంబంచునెంచం డహా!

— క॥ కోదండ రామశర్మ.

ఉ॥ జార సతిన్ ధనాంగనను జారుని చోరుని ద్రాగుబోతు నె । వ్వారును గీర్తికాసపడువారలు కొంపకు జేర్చరాదు; త । ద్వారము కార్యమైయుండినను దానుచు ద్రొక్కఁగ రాదు నిక్కమీ తీరు మెఱుంగకున్న గొనితేవలెనే యపకీర్తి యేకినిన్॥

— శ్రీవే[illegible]దము

క॥ రామానుజ మతమని । బహు, సామెతలంగల్లు ద్రాగ సాయింతురు; సి । వేమరి చెడకుము, పలువరు సీమము త్రో హారిపదముల నెఱకొను మనసా॥ — హరిపద భ్రా...బోధిని